

STROKOVNI ČLANEK 4/2026**INOVATIVNOST IN DIGITALIZACIJA V POMURJU – RAZVOJNI
VZVOD ZA KONKURENČNOST MSP**

Inovativnost in digitalizacija sta v sodobnem gospodarstvu postali ključna pogoja za dolgoročno konkurenčnost, odpornost in rast podjetij. Še posebej za mala in srednje velika podjetja, ki predstavljajo pomemben del regionalnega gospodarstva, inovacije niso več zgolj razvojna možnost, temveč poslovna nujnost. Hitre spremembe na trgih, pomanjkanje kadrov, pritisk na stroške, tehnološki razvoj, umetna inteligenca, trajnostni prehod in globalna konkurenca od podjetij zahtevajo drugačen način razmišljanja, hitrejše odločanje in večjo sposobnost prilagajanja.

Pomurje ima na tem področju pomemben razvojni potencial. V regiji delujejo podjetja, ki z inovacijami dokazujejo, da se tudi iz lokalnega okolja lahko razvijajo rešitve z visoko dodano vrednostjo, širšim tržnim učinkom in pomembnim vplivom na nacionalno gospodarstvo.

Kot primer dobre prakse lahko vzamemo **Dan pomurske inovativnosti 2026**, ki ga je Pomurska gospodarska zbornica izvedla v podjetju Arcont v Gornji Radgoni. Ta je ponovno potrdil, da inovacije v Pomurju niso naključje, temveč rezultat znanja, vztrajnosti, razvojne kulture in sodelovanja med podjetji, zaposlenimi, raziskovalnimi organizacijami ter podpornim okoljem.

Letošnja rdeča nit izbora, »Inovacije ustvarjajo varno prihodnost«, jasno kaže, da inovativnost ni več omejena zgolj na razvoj novega izdelka ali tehnološke rešitve. V ospredje prihajajo inovacije, ki povečujejo varnost ljudi, prehransko in kibernetno varnost, odpornost poslovnih sistemov, energetska učinkovitost, trajnostno rabo virov, produktivnost in kakovost delovnih mest. To je še posebej pomembno za MSP, saj se ta podjetja pogosto soočajo z omejenimi kadrovskimi, finančnimi in organizacijskimi viri, hkrati pa morajo biti zaradi tržnih pritiskov izjemno prilagodljiva.

Inovacija kot tržno potrjena sprememba

Inovacija ni zgolj dobra ideja. Inovacija je nova ali bistveno izboljšana rešitev, ki je uspešno uporabljena v praksi in praviloma ustvarja dodano vrednost za podjetje, kupca, uporabnika ali širšo družbo. V predhodnih člankih SPOT PGZ je bilo že poudarjeno, da se inovacija od invencije razlikuje predvsem po komercializaciji oziroma uspešni uporabi na trgu. Inovacija prinaša novo uporabnost – v obliki višje kakovosti, nižjih stroškov, boljšega ugleda podjetja, višje produktivnosti ali večje konkurenčne prednosti.

Za MSP je to izhodišče izjemno pomembno. Veliko podjetij ima dobre ideje, vendar jim pogosto zmanjka sistematičnosti pri razvoju, testiranju, zaščiti, financiranju in uvajanju rešitev v poslovni model. Zato inovativnost ne sme biti prepuščena zgolj posameznim entuziastom, temveč mora postati del poslovne strategije podjetja. Inovativno podjetje ni nujno tisto, ki ima lasten raziskovalni oddelek ali velike razvojne proračune. Inovativno podjetje je tisto, ki zna prepoznati problem, vključiti zaposlene, uporabiti podatke, testirati rešitve, sodelovati z zunanjimi partnerji in novo vrednost čim hitreje prenesti v prakso.

V članku SPOT PGZ iz leta 2024 je bilo pravilno poudarjeno, da sta kreativnost in inovativnost ključna elementa, ki podjetjem omogočata prilagajanje hitrim spremembam na trgu, izboljševanje procesov, izdelkov in storitev ter doseganje konkurenčne prednosti. Posebej pomembna je ugotovitev, da se mora v podjetju vzpostaviti takšna kultura, ki deluje kot motivator za spodbujanje inovativnosti, saj tudi dobre ideje brez ustreznega organizacijskega okolja pogosto ne preidejo v realizacijo.

Digitalizacija kot pospeševalec inovacij

Digitalizacija je danes eden najmočnejših pospeševalcev inovacij. Ne gre več samo za uvedbo nove programske opreme, elektronsko poslovanje ali zamenjavo papirnih obrazcev z digitalnimi dokumenti. Digitalizacija pomeni preoblikovanje poslovnih procesov, odločanja, komunikacije s kupci, proizvodnje, logistike, prodaje, razvoja kadrov in upravljanja podatkov.

Podatki Statističnega urada Republike Slovenije za leto 2025 kažejo, da 48 % podjetij z 10 ali več zaposlenimi uporablja plačljive storitve računalništva v oblaku, 22 % podjetij uporablja tehnologije umetne inteligence, 31 % pa izvaja podatkovno analitiko. Hkrati 55 % podjetij uporablja bodisi plačljive srednje ali bolj napredne oblačne storitve, tehnologije umetne inteligence ali izvaja podatkovno analitiko; pri malih podjetjih je ta delež 49 %, pri srednje velikih 80 %, pri velikih pa 95 %.

Ti podatki potrjujejo, da digitalni prehod napreduje, vendar tudi kažejo na razliko med velikimi podjetji ter malimi in srednje velikimi podjetji. Dodatni podatki SURS za leto 2025 kažejo, da je imelo 35 % podjetij nizek digitalni indeks, 33 % zelo nizkega, 23 % visokega in 8 % zelo visokega. To pomeni, da ima večji del podjetij še veliko prostora za izboljšanje digitalne zrelosti.

Za Pomurje je to pomembno razvojno sporočilo. Regija ima močno industrijsko, proizvodno, farmacevtsko, gradbeno, kovinsko, prehransko, storitveno in obrtno tradicijo. Digitalizacija lahko v teh panogah neposredno prispeva k višji produktivnosti, boljši kakovosti, manjši porabi materialov, učinkovitejši rabi energije, boljšemu planiranju proizvodnje in večji odpornosti dobavnih verig. Vendar se digitalna preobrazba ne zgodi sama od sebe.

Digitalna preobrazba zahteva jasno vodstveno odločitev, investicije, usposabljanje zaposlenih in predvsem spremembo organizacijske kulture.

Pomurje kot prostor praktičnih inovacij

Pomurske inovacije 2026 jasno kažejo, da v regiji nastajajo rešitve, ki povezujejo tehnološki razvoj, digitalizacijo, trajnost, znanje in praktično poslovno uporabnost.

Med zlatimi priznanji letos izstopa inovacija podjetja Lek d.d. – kontinuirna priprava encimsko razgrajene raztopine sojinega koncentrata za dohranjevanje fermentacijskega produkta klavulanske kisline. Gre za izboljšavo proizvodnega procesa, pri katerem so nadomestili šaržni postopek ter skrajšali čas izpostavljenosti visokim temperaturam pri sterilizaciji, s čimer so izboljšali hranilno vrednost raztopine in povečali produktivnost procesa.

Drugo zlato priznanje je prejel Lek d.d. s partnerji Univerze v Mariboru za Trening center Biofarmaceutika Lendava. Ta inovacija je pomembna ne samo kot tehnološka in izobraževalna rešitev, temveč tudi kot primer strateškega povezovanja gospodarstva in znanja. Trening center usposablja sodelavce za delo v eni najnaprednejših biofarmaceutskih tovarn v regiji ter omogoča prenos aktualnega strokovnega znanja v lokalno okolje.

Tretje zlato priznanje je prejel Anej Serec s.p. za 3D svetlobne napise s pomočjo 3D print tehnologije. Inovacija temelji na uporabi sodobnega 3D tiska, natančnega 3D modeliranja, optimizacije struktur in integrirane LED osvetlitve, kar omogoča enakomerno osvetlitev, nizko porabo energije in dolgo življenjsko dobo izdelkov.

Srebrna priznanja dodatno potrjujejo raznolikost pomurskega inovacijskega prostora.

Arcont IP d.o.o. je prejel priznanje za sistem AquaExit pri ALU dvizžno-drsnih vratih, ki omogoča kontrolirano odvajanje kondenzne in padavinske vode ter povečuje zanesljivost in življenjsko dobo sistema. Komptech d.o.o. s partnerjem KANSAI HELIOS Slovenija d.o.o., REFLEX Gornja Radgona d.o.o. in Lek d.d. so prav tako prejeli srebrna priznanja, kar potrjuje širino inovacij – od proizvodnih procesov, materialov in energetske učinkovitosti do trajnostnih rešitev in optimizacije izdelkov.

Posebna vrednost letošnjih nagrajenih inovacij je v tem, da niso usmerjene zgolj v tehnološki učinek, ampak tudi v poslovno učinkovitost, varnost, okoljski vidik in razvoj ljudi. To so področja, na katerih bodo MSP v prihodnjih letih gradila svojo konkurenčnost.

Zakaj je inovativnost v MSP pogosto zahtevnejša?

Mala in srednje velika podjetja imajo v primerjavi z velikimi podjetji večjo prožnost, hitrejše odločanje in bolj neposreden stik s kupci. To so pomembne prednosti. Po drugi strani pa se pogosto soočajo z omejenim dostopom do razvojnih kadrov, manjšo finančno rezervo, pomanjkanjem časa za strateški razvoj in večjo operativno obremenjenostjo vodstva.

Zato mora biti spodbujanje inovativnosti v MSP zelo praktično naravnano. Ne gre za to, da mora vsako podjetje razviti prebojno visokotehnološko rešitev. Inovacija je lahko tudi izboljššan proizvodni postopek, nova storitev, boljši prodajni kanal, digitaliziran proces naročanja, uvedba podatkovne analitike, avtomatizacija ponavljajočih se nalog, izboljššana uporabniška izkušnja ali trajnostno optimizirana embalaža.

V članku SPOT PGZ iz leta 2024 so bili kot ključni načini spodbujanja inovativnosti navedeni ustvarjalno delovno okolje, spodbujanje raznolikosti, podpora vodstva, usposabljanje in razvoj ter uvedba strukturiranih inovacijskih procesov, kot so design thinking ali agilne metode.

Prav ti elementi so za MSP posebej uporabni, ker ne zahtevajo nujno velikih finančnih vložkov, temveč predvsem jasno organiziranost, odprto komunikacijo in pripravljenost na spremembe.

Zaposleni so pogosto najboljši vir izboljšav, saj vsakodnevno vidijo težave v procesih, izgube časa, nepotrebne stroške, priložnosti za optimizacijo in potrebe kupcev.

Vodstvo mora zato ustvariti okolje, v katerem zaposleni lahko predlagajo ideje, jih preizkusijo, dobijo povratno informacijo in so za uspešne izboljšave tudi ustrezno priznani.

Digitalna orodja kot pomoč pri dvigu dodane vrednosti

Za MSP v Pomurju je digitalizacija posebej pomembna z vidika dviga dodane vrednosti. Podjetja lahko z uporabo digitalnih orodij izboljšajo več ključnih poslovnih funkcij.

Na področju proizvodnje lahko digitalne rešitve omogočajo boljše planiranje, spremljanje porabe materialov, nadzor kakovosti, prediktivno vzdrževanje in zmanjševanje zastojev. Na področju prodaje lahko podjetja z digitalnimi kanali lažje dosežejo nove kupce, analizirajo povpraševanje in prilagodijo ponudbo. Na področju financ in administracije lahko avtomatizacija zmanjša ročno delo, napake in čas obdelave dokumentov. Na področju kadrov pa digitalna orodja omogočajo sistematično usposabljanje, spremljanje kompetenc in boljše načrtovanje potreb po znanju.

Umetna inteligenca dodatno odpira nove možnosti, predvsem pri analizi podatkov, podpori odločanju, pripravi vsebin, optimizaciji procesov, napovedovanju povpraševanja, podpori strankam in razvoju novih poslovnih modelov. Vendar mora biti uvajanje umetne inteligence premišljeno. Podjetje mora najprej urediti podatke, določiti poslovni problem, zagotoviti osnovno digitalno varnost in usposobiti zaposlene. Brez teh predpogojev digitalna orodja ne prinesejo pričakovanih učinkov.

Povezovanje kot ključni pogoj regionalnega razvoja

Pomurje lahko inovacijski preboj gradi predvsem s povezovanjem. Posamezno MSP pogosto nima vseh znanj, tehnologij in razvojnih zmogljivosti znotraj podjetja, zato so ključni partnerstva, skupni razvojni projekti, sodelovanje z raziskovalnimi organizacijami, vključevanje podpornega okolja in izmenjava dobrih praks.

Letošnji Dan pomurske inovativnosti je pomemben prav zato, ker ne predstavlja samo podelitve priznanj, temveč tudi platformo za povezovanje gospodarstva, znanja, mladih in podpornih institucij.

Pomurska gospodarska zbornica ima pri tem pomembno razvojno in povezovalno vlogo. S priznanji za najboljše inovacije Pomurske regije spodbuja inovacijsko kulturo, promovira podjetja in inovatorje ter prispeva k večji prepoznavnosti regijskih razvojnih dosežkov. Že v članku iz leta 2023 je bilo poudarjeno, da je PGZ z nagradami za inovacije pomemben nosilec spodbujanja inovativnosti v Pomurju in širše.

Inovativnost kot strateška usmeritev, ne enkratni dogodek

Pomembno je, da podjetja inovativnosti ne razumejo kot enkratnega projekta, temveč kot stalni proces. Uspešna podjetja sistematično zbirajo ideje, spremljajo trende, analizirajo podatke, vlagajo v znanje, testirajo rešitve in razvijajo kulturo izboljšav. To velja tako za velika podjetja kot za mikro, mala in srednje velika podjetja.

V podjetju mora postati pomemben vsak posameznik. Več manjših izboljšav lahko dolgoročno ustvari večji učinek kot ena sama velika sprememba. V praksi so pogosto prav drobne procesne, organizacijske ali tehnološke izboljšave tiste, ki podjetju omogočijo nižje stroške, boljšo kakovost, krajše dobavne roke in večje zadovoljstvo kupcev.

Inovativnost mora zato postati del poslovnega modela.

To pomeni, da podjetje redno postavlja vprašanja: katere procese lahko poenostavimo, katere podatke lahko bolje uporabimo, katera opravila lahko avtomatiziramo, katere potrebe kupcev še niso ustrezno rešene, kako lahko zmanjšamo porabo materialov in energije, kako lahko zaposlene bolje vključimo v razvoj podjetja ter kako lahko z digitalnimi orodji ustvarimo večjo vrednost.

Zaključek

Inovativnost in digitalizacija sta za Pomurje velika razvojna priložnost. Regija ima podjetja, znanje, podporno okolje in primere dobrih praks, ki dokazujejo, da se lahko tudi iz regionalnega okolja razvijajo rešitve z visoko dodano vrednostjo, tehnološko odličnostjo in širšim družbenim učinkom. Dan pomurske inovativnosti 2026 je ponovno pokazal, da Pomurje premore inovatorje, podjetja in razvojne ekipe, ki razumejo potrebe prihodnosti ter znajo ideje pretvoriti v uporabne rešitve.

Za MSP je ključno, da inovativnost povežejo z digitalizacijo. Digitalna orodja, podatkovna analitika, umetna inteligenca, avtomatizacija, 3D tehnologije, sodobni materiali, energetska učinkovitost in trajnostne rešitve niso več oddaljene teme, temveč konkretna poslovna orodja za rast, produktivnost in odpornost.

Pomurska podjetja morajo zato še naprej vlagati v znanje, zaposlene, sodelovanje, razvojno kulturo in digitalne kompetence.

Inovacije ustvarjajo varno prihodnost takrat, ko niso zgolj rezultat posamezne ideje, temveč del strateške usmeritve podjetja in regije. Pomurje ima na tem področju trdne temelje, letošnji nagrajenci pa so dokaz, da lahko regijsko gospodarstvo z inovativnostjo, digitalizacijo in povezovanjem pomembno prispeva k višji dodani vrednosti, trajnostni rasti in dolgoročni konkurenčnosti slovenskega gospodarstva.

Viri:

- Pomurska gospodarska zbornica: Pomurske inovacije 2026: PGZ podelila tri zlata in štiri srebrna priznanja najboljšim inovatorjem regije, 4. 6. 2026.
- Pomurska gospodarska zbornica: e-Katalog nagrajenih inovacij Pomurske regije 2026 / Innovations of Pomurska Region 2026, 2026.
- Vestnik.si, N. H.: Nagradili so pomurske inovacije: Tri zlata priznanja tudi na državni izbor, 4. 6. 2026.
- Statistični urad Republike Slovenije: Digitalno podjetništvo, 2025, 9. 10. 2025.
- Statistični urad Republike Slovenije: Digitalno podjetništvo, podrobni podatki, 2025, 4. 12. 2025.
- SPOT svetovanje Pomurje / PGZ, Roman Wolf: Strokovni članek 4/2024: Spodbujanje inovativnosti in kreativnosti v podjetjih, avgust 2024.
- SPOT svetovanje Pomurje / PGZ, Roman Wolf: Strokovni članek 5/2023: Inoviranje v Pomurju – zakaj je pomembno za razvoj gospodarstva?, september 2023.
- Evropska komisija: Digital Europe Programme – Work Programme 2025–2027, 28. 3. 2025.

Pripravil:

Roman Wolf, svetovalec

Datum: 5.6.2026

SPOT svetovanje Pomurje (Pomurska gospodarska zbornica)

W: <https://www.spotpomurje.si>

<https://www.facebook.com/SPOTPomurje/>

Projekt »JR podporno okolje 2026 – 2029«